

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

मोटार वाहन निरीक्षक (सहायक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी या पदाच्या पदोन्नतीसाठी अर्हता परीक्षा)

मुंबई, गुरुवार, दिनांक १ जून २०१७

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण—१००)

पेपर क्रमांक १

मोटार व्हेईकल्स ॲक्ट, १९८८ व सेंट्रल मोटार व्हेईकल्स रुल्स, १९८९, वगैरे
(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

(२) प्रत्येक प्रश्नांचे गुण समासात समोर दर्शविले आहेत.

(३) उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोटेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे दिव्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.

(४) उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.

(५) प्रश्नांची उत्तरे मराठी वा इंग्रजी एकाच भाषेत लिहावयाची आहेत.

गुण

१. खालील संज्ञांच्या व्याख्यांमधील महत्त्वाच्या घटकांचे विश्लेषण करा (कोणत्याही पाच) :- २०

(अ) कंत्राटी वाहन	(ब) वितरक
(क) मोटार वाहन	(ड) पर्यटक वाहन
(इ) ट्रेलर	(फ) सेमी-ट्रेलर
(ग) सार्वजनिक जागा	(ह) मालक.
२. सोडवा (कोणतेही दोन) :-

(अ) वाहनाच्या नोंदणीसाठी उचित नोंदणी प्राधिकरण निश्चितीसाठी विहित निकषांची चर्चा करा. वाहनांच्या नोंदणीसाठी अर्जासोबत सादर करणे आवश्यक असणाऱ्या कागदपत्रांची यादी नमूद करा, विविध राज्यातील विविध नोंदणी प्राधिकरणांतर्फे देण्यात येणाऱ्या नोंदणी क्रमांकाची योजना थोडक्यात स्पष्ट करा.	१०
(ब) नोंदणी प्रमाणपत्रांच्या निलंबनासाठी अनुज्ञेय कारणे स्पष्ट करून त्यासाठी अवलंबविण्याची कार्यपद्धती स्पष्ट करा.	१०
(क) मोटार वाहने कायद्यातील, धनकोचे हित रक्षणार्थ समाविष्ट तरतुदी स्पष्ट करा.	१०
३. प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) :-

(अ) अनुज्ञप्ती धारण करण्यापासून बाद ठरविण्याचे तसेच अनुज्ञप्ती रद्द करण्याच्या अनुज्ञप्ती प्राधिकरणाचे अधिकारांची चर्चा करा. या तरतुदींच्या परिणामकारक वापराचे आड येणाऱ्या प्रशासकीय कार्यप्रणालीतील त्रुटी विषद करा.	१०
(ब) वाहन चालनाचे प्रशिक्षण देण्याऱ्या शाळांचे नियमन करणाऱ्या तरतुदी विषद करा. त्यांचे कामकाजात सुधारणांसाठी उपाय सूचवा.	१०
(क) 'इन्स्टिट्यूट ऑफ ड्रायव्हिंग ट्रेनिंग ॲण्ड रिसर्च' (आय. डि. टी. आर.) आणि 'रिजनल ड्रायव्हिंग ट्रेनिंग सेंटर्स' (आर. डी. टी. सी) यावर संक्षिप्त टिप्पणी लिहा.	१०

४. चर्चा करा (कोणत्याही दोन) :-
- (अ) परवाना जारी करणारे उचित प्राधिकरणाचे निश्चितीसाठी विहित निकष स्पष्ट करा. अशा प्राधिकरणांची रचना स्पष्ट करा. १०
- (ब) परिवहन प्राधिकरणे परवाना धारकांवर कशाप्रकारे नियंत्रण ठेवतात ? परवाना धारकाविरुद्ध विभागीय कार्यवाही आणि अभियोग यातील फरक स्पष्ट करा. १०
- (क) प्रवाशांच्या अवैध वाहतुकीच्या समस्येचे विश्लेषण करून उपाय सूचवा. १०
५. मोवा कायद्यातील तरतुदींचे अनुषंगाचे चर्चा करा (कोणतेही दोन) :-
- (अ) 'उबर' आणि 'ओला' यासारख्या ॲप अभिष्टीत ॲग्रीगेटर्सची कार्यप्रणाली आणि त्याचा प्रवासी वाहतुकीवरील परिणाम. १०
- (ब) धोकादायक पदार्थ / रसायनांची रस्त्यावरून होणारी वाहतूक. १०
- (क) शालेय बसेसच्या नियमनाबाबत तरतुदी. १०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**INSPECTOR IN THE MOTOR VEHICLES DEPARTMENT (QUALIFYING
EXAMINATION FOR PROMOTION TO THE POST OF A.R.T. OFFICER)**

MUMBAI, THURSDAY, 1ST JUNE 2017

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER I

**THE MOTOR VEHICLES ACT, 1988 AND CENTRAL MOTOR
VEHICLES RULES 1989, ETC.**

(With Books)

- N.B.*—(1) All questions are *compulsory*.
 (2) Marks for question are indicated in the margin.
 (3) Candidate should not write roll number, any name (including his/her own), signature, address or any indication of his/her identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalized.
 (4) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
 (5) Answers are to be written in one language only either in **Marathi** or in **English**.

	Marks
1. Analyse the essential ingredients of following definitions (any <i>five</i>) :—	20
(a) Contract carriage	(b) Dealer
(c) Motor Vehicle	(d) Tourist Vehicle
(e) Trailer	(f) Semi-Trailer
(g) Public Place	(h) Owner.
2. Solve (any <i>two</i>) :—	
(a) Discuss the criteria to determine appropriate Registering Authority for registration of a vehicle. Enumerate legally mandatory documents required to be submitted together with the application for the registration of a vehicle. Explain in brief the scheme of Registration marks assigned by various Registering Authorities in various States and Union Territories.	10
(b) Explain permissible grounds for suspension of the Certificate of Registration and the procedure for the same.	10
(c) Explain the safeguards incorporated in the Act to protect the interests of Financers.	10

[Turn Over

3. Attempt (any two) :—
- (a) Discuss the powers of the licensing authority to disqualify the holder of a licence or to revoke such a licence. Discuss the lacunae in the administrative procedures hampering effective use of the provisions. 10
 - (b) Explain the provisions regulating the schools or establishments for imparting instructions in driving of motor vehicles and measures to improve their functioning. 10
 - (c) Write short note on Institute of Drivers Training and Research (IDTR) and Regional Driving Training Centers (RDTC). 10
4. Discuss (any two) :—
- (a) Explain the criteria to determine appropriate permit issuing authority. Discuss their constitution. 10
 - (b) How do transport authorities exercise their control over the permit holders? Distinguish between the departmental action against the permit holder and prosecution. 10
 - (c) Analyse the menace of clandestine operations involving passenger transport and suggest remedies. 10
5. Discuss with reference to provisions under the M.V. Act (any two) :—
- (a) Operation of digital app-based aggregators such as Uber and Ola and their impact on passenger transport sector. 10
 - (b) Transportation of hazardous substance by road. 10
 - (c) Rules for the regulation of school buses. 10
-

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

मोटार वाहन निरीक्षक यांचेकरिता (सहायक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी या पदाच्या पदोन्नतीसाठी अर्हता परीक्षा) विभागीय परीक्षा

मुंबई, गुरुवार, दिनांक १ जून २०१७

[वेळ : दुपारी २-३० ते सायंकाळी ५-३०]

(एकूण गुण-१००)

पेपर क्रमांक २

मुंबई मोटार व्हेईकल्स टॅक्स ॲक्ट, १९५८ व मुंबई मोटार व्हेईकल्स टॅक्स रुल्स, १९५९ वगैरे (पुस्तकांसह)

सूचना.— (१) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

(२) प्रश्नांच्या उजवीकडील आकडे गुण दर्शवितात

(३) पुस्तकातील मजकूर हुबेहूब उतरविल्यास गुण कमी केले जातील.

(४) उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोटेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.

(५) उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.

(६) प्रश्नांची उत्तरे मराठी वा इंग्रजी एकाच भाषेत लिहावयाची आहेत.

	गुण
१. “रस्ता सुरक्षा अधिभारा” संबंधी तरतुदी सविस्तरपणे स्पष्ट करा.	२०
२. “पर्यावरण करा” संबंधी तरतुदी सविस्तरपणे स्पष्ट करा.	२०
३. मुंबई मोटार वाहन कर कायदा, १९५८ अंतर्गत “थकीत कर वसुली” संबंधी तरतुदी सविस्तरपणे स्पष्ट करा.	२०
४. मुंबई मोटार वाहन कर कायदा, १९५८ अंतर्गत “कर परताव्या” संबंधी तरतुदी सविस्तरपणे स्पष्ट करा.	२०
५. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही चार):—	२०
(अ) उशिरा ना वापर कळविणे आणि तपासण्याची कार्यपद्धती	
(ब) मुंबई मोटार वाहन कर अधिनियम, १९५८ अंतर्गत “कर माफी”	
(क) मुंबई मोटार वाहन कर अधिनियम, १९५८ अंतर्गत “व्याज माफी”	
(ड) मुंबई प्रवासी कर कायदा अंतर्गत “ताफा मालक”	
(इ) मुंबई प्रवासी कर कायदा अंतर्गत “मागणीची नोटीस”.	

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR INSPECTOR IN THE MOTOR
VEHICLES DEPARTMENT (QUALIFYING EXAMINATION FOR
PROMOTION TO THE POST OF A. R. T. OFFICER)**

MUMBAI, THURSDAY, 1ST JUNE 2017

[TIME—2-30 P.M. TO 5-30 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER II

**MUMBAI MOTOR VEHICLES TAX ACT, 1958 AND
MUMBAI MOTOR VEHICLES TAX RULES, 1959 ETC.**

(With Books)

- N. B.*— (1) Answer all questions.
 (2) All questions carry *equal* marks.
 (3) *Marks* will be discounted for indiscriminate copying of books.
 (4) Candidate should not write roll number, any name (including his/her own), signature, address or any indication of his/her identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalised.
 (5) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
 (6) Answer are to be written in one language only either in **Marathi** or in **English**.

	Marks
1. Explain in detail the provisions of road safety cess.	20
2. Explain in detail the provisions of environmental tax.	20
3. Explain in detail the provisions of recovery of taxes from the defaulting vehicles under B.M.V. Tax Act, 1958.	20
4. Explain in detail the provisions of refund of tax under B.M.V. Tax Act, 1958.	20
5. Write short notes on (any <i>four</i>) :—	20
(a) Late intimation of non use and verification procedure.	
(b) Exemption of tax under B.M.V. Tax Act, 1958.	
(c) Waiver of interest on tax B.M.V. Tax Act, 1958.	
(d) Fleet owner under B.M.V. taxation of Passengers Act, 1958.	
(e) Demand notice under B.M.V. taxation of Passengers Act, 1958.	

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

मोटार वाहन निरीक्षक यांचेकरिता (सहायक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी
या पदाच्या पदोन्नतीसाठी अर्हता परीक्षा) विभागीय परीक्षा

मुंबई, शुक्रवार, दिनांक २ जून २०१७
[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण-१००)

पेपर क्रमांक ३

भाग १ - झ्राफ्टींग आणि नोटींग (कोणत्याही दिलेल्या केसवर)

भाग २ - सर्वसाधारण परिवहन समस्यावरील प्रश्न

(पुस्तकांशिवाय)

- सूचना.—(१) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण समासामध्ये दर्शविलेले आहेत.
- (२) उत्तरपत्रिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (३) उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.
- (४) प्रश्नांची उत्तरे मराठी वा इंग्रजी एकाच भाषेत लिहावयाची आहेत.

गुण

भाग १ (एक) (गुण- ५०)

१. टिपा लिहा :— २०
- (अ) जिल्हा स्कूल बस सुरक्षा समितीची संरचना व कार्य.
- (ब) वाहनांकडून होणारे वायू प्रदूषण व त्यावरील उपाययोजना.
- (क) केंद्रीय माहिती अधिकार कायद्यांतर्गत जन माहिती अधिकाऱ्याचे कर्तव्य व जबाबदाऱ्या.
- (ड) पी. यू. सी. सेंटर तपासणी करताना पहावयाचे महत्त्वाचे मुद्दे.
२. रस्ता सुरक्षा अभियानांतर्गत आपल्या कार्यालयाकडून राबविण्यात येणाऱ्या उपक्रमांची सविस्तर माहिती स्थानिक वृत्तपत्रात प्रसिद्धीसाठी द्यायची आहे. याविषयी प्रेस नोट तयार करा. १५
३. वाढत्या कामाच्या बोजा संदर्भात कार्यालयात वाढीव मनुष्यबळाची आवश्यकता आहे. या संदर्भात उचित आकडेवारीसहित परिवहन आयुक्त कार्यालयास पाठविण्यासाठी सविस्तर प्रस्ताव तयार करा. १५

भाग २ (दोन) (गुण- ५०)

४. (अ) प्रादेशिक परिवहन प्राधिकरणासमोर मंजूरीसाठी ठेवण्याकरिता शेअर ए-रिक्षा प्रस्ताव तयार करा. १०
- (ब) आपल्या कार्यालयाच्या कार्यक्षेत्रात होणाऱ्या अवैध वाहतुकीसंबंधी लक्षवेध झालेल्या तारांकित प्रश्नाच्या उत्तरासाठी टिप्पणी तयार करा. १०
५. कार्यालयात अनधिकृत व्यक्तीच्या वावरास प्रतिबंध करणाऱ्या कार्यालयीन आदेशाचा प्रारूप मसुदा तयार करा. १५
६. मोटार वाहन कायदा कलम ११५ नुसार विशिष्ट प्रकारच्या वाहनांच्या वाहतुकीस प्रतिबंध घालण्यासाठी जिल्हा पोलीस अधीक्षकांकडे मंजूरीसाठी प्रस्ताव सादर करा. १५

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR INSPECTOR IN THE MOTOR
VEHICLE DEPARTMENT QUALIFYING EXAMINATION FOR
PROMOTION TO THE POST OF A.R.T. OFFICER**

MUMBAI, FRIDAY, 2ND JUNE 2017

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER III

PART I - DRAFTING AND NOTING (ON ANY GIVEN CASE)

PART II - QUESTIONS ON GENERAL TRANSPORT PROBLEMS

(Without Books)

N.B.—(1) *Marks* for each questions are indicated in the margin.

(2) Candidate should not write roll number, any name (including his / her own), signature, address or any indication of his / her identity anywhere inside the answer book otherwise he / she will be penalized.

(3) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.

(4) Answers are to be written in one language only either in **Marathi** or in **English**.

PART I (Marks - 50)

Marks
20

1. Write notes on :—
 - (a) Constitution and functions of District School Bus Safety Committee.
 - (b) Vehicular air pollution and remedies.
 - (c) Duties and responsibilities of Public Information Officer under Right To Information Act, 2005.
 - (d) Important points to note while inspecting PUC center.
2. Please prepare a press note for publication in local newspapers regarding various projects to be undertaken by your office during ensuing Road Safety Program. 15
3. Prepare a detailed proposal to be submitted to Transport Commissioner Office substantiated with figures demanding additional manpower with regards to increased volume of work in your office. 15

PART II (Marks - 50)

4. (a) Prepare a proposal of share a rickshaw for submission to Regional Transport Authority. 10
 - (b) Prepare a note in reply to a starred question regarding clandestine operation in your jurisdiction. 10
5. Prepare a draft office order in order to prevent unauthorized persons from entering in office premises. 15
6. Submit a note to the District Superintendent of Police u/s. 115 of Motor Vehicles Act, 1988 to impose restrictions on use of any specified class of motor vehicles. 15

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

मोटार वाहन निरीक्षक (सहायक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी या पदाच्या पदोन्नतीसाठी
अर्हता परीक्षा)

मुंबई, शुक्रवार, दिनांक २ जून २०१७

[वेळ : दुपारी २-३० ते सायंकाळी ५-३०]

(एकूण गुण-१००)

पेपर क्रमांक ४

इंडियन पिनल कोड व कोड ऑफ क्रिमिनल प्रोसिजर, १९७३, वगैरे

(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य.

(२) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण समासात दर्शविलेले आहेत.

(३) पुस्तकातून सरसकट नक्कल केल्यास गुण कमी होतील.

(४) उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.

(५) उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.

(६) प्रश्नांची उत्तरे मराठी वा इंग्रजी एकाच भाषेत लिहावयाची आहेत.

	गुण
१. शिक्षांचे प्रकार लिहा. दंडाचे शिक्षेविषयी तरतुदींची सविस्तर चर्चा करा.	१०
२. भारतीय दंड विधानातील सामान्य अपवादांच्या किमान दहा तरतुदींची चर्चा करा.	२०
३. अटक करण्याबाबतच्या तरतुदी व सर्वोच्च न्यायालयाने अटकेबाबत दिलेले निर्देश विशद करा.	२०
४. न्यायालयापुढे उपस्थितीची सक्ती करण्याच्या प्रक्रियेबाबत फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील तरतुदी विशद करा.	१०
५. पुराव्याचे प्रकार व त्याबाबतच्या तरतुदींची चर्चा करा.	२०
६. दस्ताऐवजांबाबतच्या कोणत्याही दहा गृहीतकांची चर्चा करा.	२०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**INSPECTOR IN THE MOTOR VEHICLES DEPARTMENT (QUALIFYING
EXAMINATION FOR PROMOTION TO THE POST OF A.R.T. OFFICER)**

MUMBAI, FRIDAY, 2ND JUNE 2017

[TIME—2-30 P.M. TO 5-30 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER IV

**INDIAN PENAL CODE AND CODE OF CRIMINAL
PROCEDURE, 1973, ETC.**

(With Books)

- N.B.*—(1) All questions are *compulsory*.
- (2) Marks for each question are indicated in the margin.
- (3) Indiscriminate copying from the books will be discounted.
- (4) Candidate should not write roll number, any name (including his/her own), signature, address or any indication of his/her identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalized.
- (5) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together, if subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
- (6) Answers are to be written in one language only either in **Marathi** or in **English**.

	Marks
1. Write about types of punishments. Discuss in detail provisions relating to punishment of fine.	10
2. Discuss at least ten provisions of General Exceptions in Indian Penal Code.	20
3. Explain the provisions of arrest and directions issued by the Supreme Court.	20
4. Explain the provisions in Criminal Procedure Code, about process to compel appearance.	10
5. Discuss the types of evidence and related provisions.	20
6. Discuss provisions about any ten presumptions as to documents.	20

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

मोटार वाहन निरीक्षक यांचेकरिता (सहायक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी या पदाच्या पदोन्नतीसाठी अर्हता परीक्षा) विभागीय परीक्षा

मुंबई, शनिवार, दिनांक ३ जून २०१७

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण-१००)

पेपर क्रमांक ५

बॉम्बे फायनान्शियल रुल्स, १९५९ व महाराष्ट्र बजेट मॅन्युअल व्हॉल्यूम-१, वगैरे
(पुस्तकांसह)

सूचना.— (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) उत्तरे लिहिताना संबंधित नियमांचा उल्लेख करावा.

(३) उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.

(४) उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.

(५) प्रश्नांची उत्तरे मराठी वा इंग्रजी एकाच भाषेत लिहावयाची आहेत.

	गुण
१. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :—	२०
(अ) संक्षिप्त व तपशीलवार देयक	
(ब) कालबाह्य मागण्या	
(क) वाहन अग्रिम	
(ड) स्थायी अग्रिम	
(इ) प्रसूती रजा.	
२. शासनाची जमा कशी हाताळावी याविषयी सविस्तर लिहा.	२०
३. 'शासकीय लेख्यांची रचना' याविषयी सविस्तर लिहा.	२०
४. निवृत्तिवेतनाचे प्रकार नमूद करून रुग्णता निवृत्तिवेतनाविषयी सविस्तर लिहा.	२०
५. शासकीय कर्मचाऱ्यास अनुज्ञेय रजेचे प्रकार नमूद करून परिवर्तीत रजेविषयी सविस्तर लिहा.	२०
६. शासकीय कर्मचाऱ्यास दिल्या जाणाऱ्या गंभीर शिक्षेविषयी सविस्तर लिहा.	२०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR INSPECTOR IN THE MOTOR
VEHICLES DEPARTMENT (QUALIFYING EXAMINATION FOR
PROMOTION TO THE POST OF A. R. T. OFFICER)**

MUMBAI, SATURDAY, 3RD JUNE 2017

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER V

**BOMBAY FINANCIAL RULES, 1959 AND MAHARASHTRA BUDGET
MANUAL VOLUME-I, ETC.**

(With Books)

- N. B.*— (1) Solve any *five* questions.
 (2) Quote rules in support of your answers.
 (3) Candidate should not write roll number, any name (including his/her own), signature, address or any indication of his/her identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalised.
 (4) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
 (5) Answer are to be written in one language only either in **Marathi** or in **English**.

	Marks
1. Write short notes (any <i>four</i>) :—	20
(a) Abstract and Detailed bill	
(b) Time barred claims	
(c) Motor car advance	
(d) Permanent advance	
(e) Maternity Leave.	
2. Write in detail the procedure to handle Government receipts.	20
3. Elaborate 'structure of Government Accounts.'	20
4. Enlist types of pension and write in detail about Wound / Injury pension.	20
5. Enlist types of leave admissible to Government Servant and write in detail about commuted leave.	20
6. Write in detail about 'Major punishment' to be imposed on a Government Servant.	20